

své překlady jako vydané. Toho jsme se dožili teprve my, jeho žáci, kteří jsme mohli být svědky toho, jak dva čeští filologové, František Novotný a Antonín Kříž, oba profesně působící na Masarykově univerzitě, přeložili v rozmezí necelých prvních dvou třetin 20. století kompletní filozofické dílo obou nejpłodnějších starořeckých filozofů Platóna i Aristotela.

Překlady Aristotelových spisů od dr. A. Kříže (vesměs vydané v Praze): *Etika Níkomachova* 1937, 1996, 2009; *Politika* 1939, 1998, 2009; *O duši* 1942, 1996 (s rozsáhlým slovníkem Aristotelových pojmů); *Metafysika* 1946, 2003, 2008; *Poetika* 1948, 1996; *Rétorika* 1949, 1979; *Kategorie* 1958, 2009; *O vyjadřování* 1959, 2010; *První analytiky* 1961; *Druhé analytiky* 1962; *Topiky* 1975; *O sofistických důkazech* 1978; *Fyzika* 1996, 2010 (+ spis *O částech živočichů*). Mimo to spis *O vzniku a zániku i různá menší pojednání*, jako např. *O snech*, byla uveřejněna v rámci posmrtně vydané knihy Antonína Kříže „Aristoteles: Člověk a příroda“, Praha 1984. (A. Kříž však nepořídil překlad Aristotelovy Athénské ústavy, díla objeveného teprve v r. 1890 a Aristotelovi často upíraného.)

Odborné stati A. Kříže s aristotelovskou tematikou: *Aristotelova kritika subjektivismu, Filosofická revue* 1929; *Vývoj kultury podle Aristotela, Hlídko* 1929; *Vývoj lidského poznání u Aristotela, Hlídko* 1930; *Aristoteles o účelu státu, Fil. revue* 1930; *Meze lidského poznání u Aristotela, Hlídko* 1931; *Eudaimonism ve filosofii Aristotelově, Fil. revue* 1931; *Aristoteles k otázce dobra a zla, Pravdivé a lživé ve filosofii Platónově a Aristotelově, Láska a tvar u Aristotela, Fil. revue* 1932; *Teleologie a mechanismus u Aristotela, Sborník věnovaný moravskému filosofu PhDr. Josefu Kratochvilovi k padesátinám, Brno* 1932; *Aristoteles o indukci, Hlídko* 1932; *Aristotelovy myšlenky o uspořádání státu a vý-*

voji, Hlídko 1933; *Aristotelův Bůh, Hlídko* 1934; *Die Aristotelische Lehre über den Begriff des Stoicheion, Charisteria Francisco Novotný oblata, 1962.*

Ant. Bartoněk

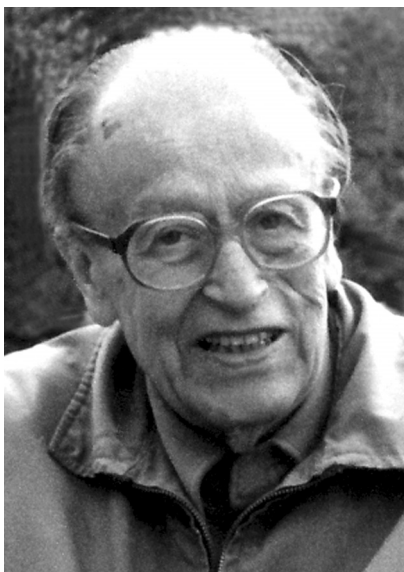
Vzpomínka na profesora Edgara Ningera ke stému výročí jeho narození

V tomto roce si připomínáme sté výročí narození pana profesora MUDr. Edgara Ningera, DrSc., který působil spolu s prof. MUDr. et PhDr. Jaroslavem Pojerem, DrSc. dlouhé roky ve vedení III. interní kliniky lékařské fakulty v Brně. Oba svými zásadními pracemi a výzkumem přispěli ve své době k zpřesnění diagnostiky infarktu myokardu a diferenciální diagnostice jaterních chorob.

Neznám však žádnou jinou kliniku, kde by dva profesori nejvyšších morálních a odborných kvalit byli v době tuhé normalizace v roce 1971 s okamžitou platností doslova ze dne na den propuštěni.

Pan profesor Edgar Ninger se narodil 5. 2. 1915 v Brně, kde roku 1934 maturoval na klasickém gymnáziu na dnešní ulici Kpt. Jaroše. Poté studoval na Lékařské fakultě MU v Brně, která však byla v roce 1939 několik týdnů před jeho promocí spolu se všemi vysokými školami v republice uzavřena. Během studia medicíny se věnoval studiu cizích jazyků, splnil několik státních jazykových zkoušek. V Cambridge v roce 1937 angličtinu, později němčinu, italštinu a španělštinu. Ovládal ještě francouzštinu, ruštinu a latinu.

V průběhu druhé světové války působil na oční klinice nemocnice U sv. Anny jako laborant, ve skutečnosti však pracoval jako lékař. Promoval na lékařské fakultě v Brně až po válce v r. 1945. Po promoci byl

zaměstnán krátce na infekčním oddělení a nakonec na III. interní klinice v Brně, vedené tehdy prof. E. Siebrem, poté prof. J. Horou a prof. J. Pojerem, nejdříve jako sekundář, později jako odborný asistent a docent. Kandidátem věd se stal v roce 1962 prací *Krevní lipidy u lidské arteriosklerozy*.

Doktorem věd byl jmenován v Praze v roce 1968 na základě práce *Biochemická odezva v krvi u srdečního infarktu se zvláštním zřetelem k enzymovým změnám*. V roce 1969 byl jmenován řádným profesorem Lékařské fakulty UJEP. Byl členem vědecké rady. Zastupoval profesora Pojera ve vedení katedry. Spolu s ním a RNDr. Továrkem je autorem čtyř monografií: *Enzymologie srdečního infarktu* (1963), *Enzymologie jaterních nemocí* (1968), *Patologická fyziologie jater* (1973) a *Transaminázy GOT a GPT* (1977). Dále publikoval kolem sedmdesáti odborných prací, z nich dvacet v prestižních zahraničních časopisech.

Přes jeho odbornost a jazykovou vybavenost mu nikdy nebyla povolena aktivní ani pasivní účast na zahraničních sjezdech a symposiích a zamítnuta stáž v západních zahraničních ústavech. Jediná týdenní stáž byla prof. E. Ningrovi povolena v roce 1966 v Debrecenu!

Po nedobrovolném odchodu z III. interní kliniky v roce 1971 ho zaměstnal prof. MUDr. J. Švejda, DrSc., ředitel tehdejšího Výzkumného onkologického ústavu v Brně jako vedoucího Imunologické laboratoře, později ve funkci vědeckého pracovníka. V roce 1975 byl penzionován, ale ještě 7 roků pracoval v onkologickém ústavu ve zkráceném úvazku. Jeho práce v oboru nádorové imunologie byly citovány ve světovém odborném tisku.

Celý život mu byla oporou jeho vzácná paní, manželka a kolegyně MUDr. Běla Ningerová. Rodina mu byla vším.

Tento nesmírně vzdělaný, noblesní a skromný muž snášel ústrky a ponižování s pokorou a nadhledem.

Po revoluci v roce 1989 mu brněnská univerzita, opět již Masarykova univerzita, udělila zlatou Masarykovu medaili, kterou přijal s hlubokým dojetím. Kardiologická společnost prof. Ningeru navrhla na udělení čestné medaile Jana Evangelisty Purkyně. Měl být dekorován přednostou I. Interní kliniky FN U sv. Anny profesorem MUDr. J. Tomanem na kardiologickém sjezdu ve Zlíně. Několik málo hodin před odjezdem do Zlína dne 14. 5. 1996 náhle a zcela nečekaně zemřel.

Považuji pro sebe za neobyčejné štěstí, že jsem mohla pracovat v dobách tuhé normalizace pod vedením pana profesora Ningeru a po jeho nuceném odchodu z kliniky být s ním a jeho chotí ve stálém přátelském kontaktu do posledních chvil jeho života. Ve svém životě zažil chvíle úspěchů, radosti, ale i pádu a zrady, ale nikdy neprestal být věrný masarykovským idejím.

A v tom byl vzorem všem, kteří ho měli rádi a obdivovali jeho nadhled, vzdělání, laskavost, skromnost i radost ze života.

Čest jeho památce.

J. Jedličková-Kargerová

Vzpomínka na prof. Arnošta Lamprechta (1919–1985)

Dne 2. května si připomínáme smutné výročí 30 let od úmrtí významného českého dialektologa, fonologa, historika českého jazyka, slavisty a indoeuropeisty, prof. PhDr. Arnošta Lamprechta, DrSc.

Arnošt Lamprecht se narodil 19. října 1919 ve Štítině u Opavy. V Opavě absolvoval reálné gymnázium a r. 1938 začal v Brně na filozofické fakultě studovat češtinu a němčinu. Jeho vysokoškolská studia na šest let přerušila druhá světová válka, ihned po jejím skončení ve studiu pokračoval, svůj zájem však už zaměřil na češ-

tinu a ruštinu. Po absolutoriu působil v Brně dva roky jako středoškolský učitel, v r. 1949 se definitivně vrátil na filozofickou fakultu, kde mu bylo nabídnuto místo asistenta slovanského semináře. Postupem času na fakultě působil jako odborný asistent, docent (od r. 1957) a profesor českého jazyka a srovnávací slovanské jazykovědy (od r. 1962). V r. 1950 získal vědecký titul PhDr., r. 1955 dosáhl vědecké hodnosti CSc. a v r. 1970 se stal doktorem filologických věd. Zastával řadu významných akademických funkcí, z nichž je třeba zmínit funkci vedoucího katedry českého a slovenského jazyka, slovanské, indoevropské a obecné jazykovědy, funkci proděkana filozofické fakulty a konečně funkci prorektora univerzity. Jméno Arnošta Lamprechta je spjata také s Ústavem pro jazyk český, jehož brněnskou pobočku několik let vedl. Byl také členem redakčních rad *Slova a slovesnosti* a *Sborníku prací filozofické fakulty brněnské univerzity*.

Vědecká činnost Arnošta Lamprechta byla obdivuhodná.

Od počátku své vědecké kariéry se věnoval dialektologii, a to jak ze synchronního, tak z diachronního hlediska. Publikoval řadu prací, v nichž mj. popsal složitou jazykovou situaci v slezských nářečích, zajímala ho rovněž nářečí východomoravská a nářečí jihozápadní Moravy. Jeho nejzevrubnějšími dialektologickými pracemi materiálově deskriptivního zařazení jsou knižní publikace *Středoopavské nářečí* (1953) a *Slovník středoopavského nářečí* (1963), v nichž popsal dialekt svého rodného kraje. V úvodu kolektivního díla *České nářeční texty* (1976) nastínil celkový vývoj českých nářečí.

Jako historik českého jazyka se Arnošt Lamprecht zaměřil především na problematiku historické fonologie a je považován za našeho předního představitele této vědní disciplíny. K vysoce ceněným pra-

